

hvad de vilde koste; det vilde være altfor galt fra vort Standpunkt, det vilde være en altfor urigtig Maade at betragte Sagerne paa. Jeg skal i Øvrigt bemærke, at Noget af dette kunne vi rette, naar vi i § 1 ifødetfor: „Samtidig med, at Loven om Offentlighed og Mundtlighed i Strafferetspleien, samt Indførelse af Nævninger i Misgjerningsfager og i Sager, der reise sig af politiske Lovovertrædelser, træder i Kraft“, sætte: Førend disse Lovforanstaltninger træde i Kraft, inddeles Kongeriget i 46 Underretskredse, saa at de to andre Love faae Prioritet med Hensyn til deres Indførelse, medens Nævningeloven følger bagefter. Jeg haaber, at den ærede Justitsminister ikke har Noget imod denne Forandring, eftersom vi derved følge Grundlovens Orden. Førend jeg gaaer over til at nævne det Par Tal, som jeg selv har vovet at opsætte for at gjøre mig en Slags Forestilling om, hvad disse Loves Gjennemførelse kan komme til at koste, skal jeg henlede Opmærksomheden paa et Sted i den foreliggende Lov. Denne Lov har jo til Formaal at inddele Underretskredse i Kongeriget Danmark; men jeg troer ogsaa, at den ærede Minister vil indrømme, at den gaaer ud fra at ville fyldestgjøre Grundlovens § 76, Afstiftelsen af Administrationen fra Retspleien. Det forekommer mig, at den ærede Minister endogsaa paa et Sted sagde det. Nu maa jeg spørge den ærede Minister: Er det at handle som Auktionsmand en administrativ Sag eller en Retsfag? Jeg vil endvidere spørge den ærede Minister, om Bestyrelsen af Skjøde- og Pantevæsenet egentlig strengt taget er en Retsfag, og om Thinglæsning og Bestyrelsen af Pantebøgerne ikke paa en vis Maade ere to ganske forskellige Slags Sager, om ikke det Sidste kan ordnes paa en ganske anden, for det Offentlige mere passende Maade. Det har foreligget her som en Begjæring til Ministeriet at skaffe en væsentlig Forandring i Alt, hvad der henhører hertil. Men nu Notarialforretninger og Fogedforretninger? Fogedforretninger høre jo dog til den udøvende Magts Funktioner. Intet er farligere end at lade den udøvende Magts Instrumenter blive afhængige af Dommeren. Der opstaaer derved forvirrede Begreber om, hvor Magten

ligger, og hvor vidt Domstolenes Betspølse gaaer. Naar man betragter disse Forhold, maa man lægge Mærke til; at en heel Deel Rjendelser ere administrative og, saaledes ikke høre Dommeren til, og at den egentlig udøvende Gjerning, Myndigheden til at udføre Domme, ikke tilkommer Dommeren. Naar han her skal udføre denne Gjerning, gjør han det ikke som Dommer eller Retsbetjent, men fordi man anseer det for hensigtsmæssigt og ikke kan gjøre det paa nogen anden bekvem Maade, uden at man gjør det for kostbart. Det er mig kun magtpaaliggende at faae det stillet klart, at man ikke her har opfattet Sønningen skarpt. Jeg vilde ogsaa gjerne høre af den ærede Justitsminister, af hvilke specielle Grunde man nu, da vi ere i Lav med at skulle give Kommunerne Selvstændighed, bliver ved med Forkjærlighed at beholde de kongelige Borgemeistere. Der er fortræffelige Borgemeistere, der kun ere kommunale Embedsmænd, saa at jeg ikke troer, at vi behøve at beholde de kongelige Borgemeistere paa noget som helst Sted. Denne Fastholden af de kongelige Borgemeistere i denne Lov er Noget, der absolut maa falde bort. Idet jeg har omtalt Thinglæsningsprotokollerne og Notariatet, skal jeg gjøre opmærksom paa, at der findes Lande, og det vel forvaltede Lande, hvor Notariatet er en Art privat Forretning under offentligt Tilsyn, og hvor Notarernes Protokoller ere autoriserede og tillige indeholde, hvad vi kalde Panteprotokoller, saa at disse sidstes Bestyrere ikke behøve at være Retsbetjente. Det Samme er Tilfældet med Auktionsvæsenet i alle Lande, hvor man ikke har anseet det for klædeligt for en Dommer at sidde og sælge gammelt Porcellæn. Det Sidste forekommer mig at være en saa stærk Kritik over de Midler, man i dette Lovudkast har benyttet for at skaffe Retsvæsenet i en stikkelig Gang, at vi dog burde see at faae dette forandret. — Af de andre Punkter, som her ere berørte, skal jeg endnu kun gaae ind paa eet. Man har i Udcastet nævnet de Personer, som kunne blive konstituerede paa de juridiske Embedsmænds eller Retsbetjentenes Vegne, og har derved henholdt sig til Vedkommendes Examen; men jeg synes dog, at man ogsaa bør tage Hensyn til